RAAP België - Rapport 173

Fabriek Siemenslaan, Oostkamp

Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek

Programma van Maatregelen

Bureauonderzoek – 2017K384

Nazareth

2017

Colofon

Opdrachtgever: TE Connectivity

Titel: Fabriek Siemenslaan, Oostkamp
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van maatregelen - 2017K384

Status: definitief

Datum: 19 december 2017

Auteur: drs. R.A.C. Kroes & M. Van de Vijver

Projectbegeleiding: M. Van de Vijver

Projectcode: 2017K384

Raapproject: OOSI01

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Steenweg Deinze 72,
9810 Nazareth

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BVBA
Steenweg Deinze 72
9810 Nazareth
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bvba, 2016
RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Gemotiveerd advies

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

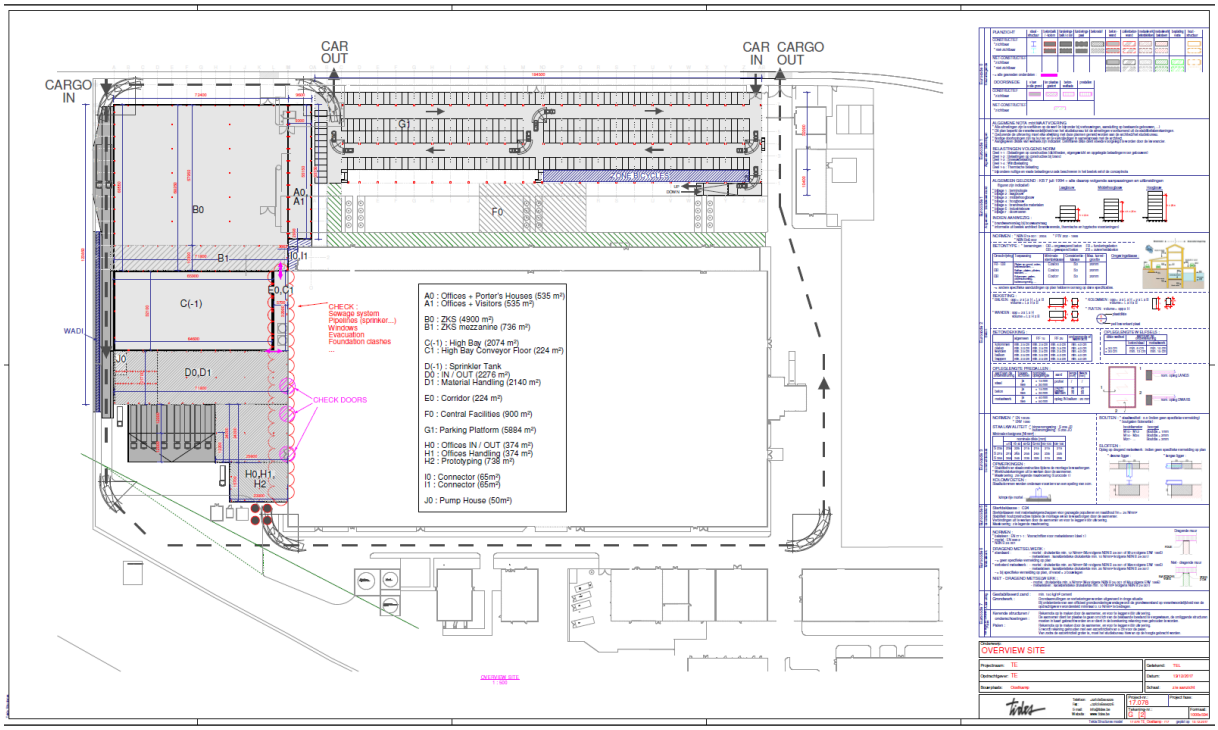
In het plangebied Siemenslaan 14 (gemeente Oostkamp) worden in opdracht van TE Connectivity bouwwerkzaamheden voorzien. Ten behoeve van het planvoornemen en het verkrijgen van goedkeuring van de stedenbouwkundige vergunning heeft RAAP België een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Tijdens het bureauonderzoek zijn gegevens verzameld over de landschappelijke en de archeologische context van het plangebied. Op basis daarvan is een archeologische verwachting opgesteld en is nagegaan wat de invloed is van de werken op het archeologisch erfgoed. Op basis daarvan kon een gefundeerde uitspraak gedaan worden wat betreft de verdere aanpak voor dit projectgebied.

1.2 De aan-/afwezigheid van een archeologische site

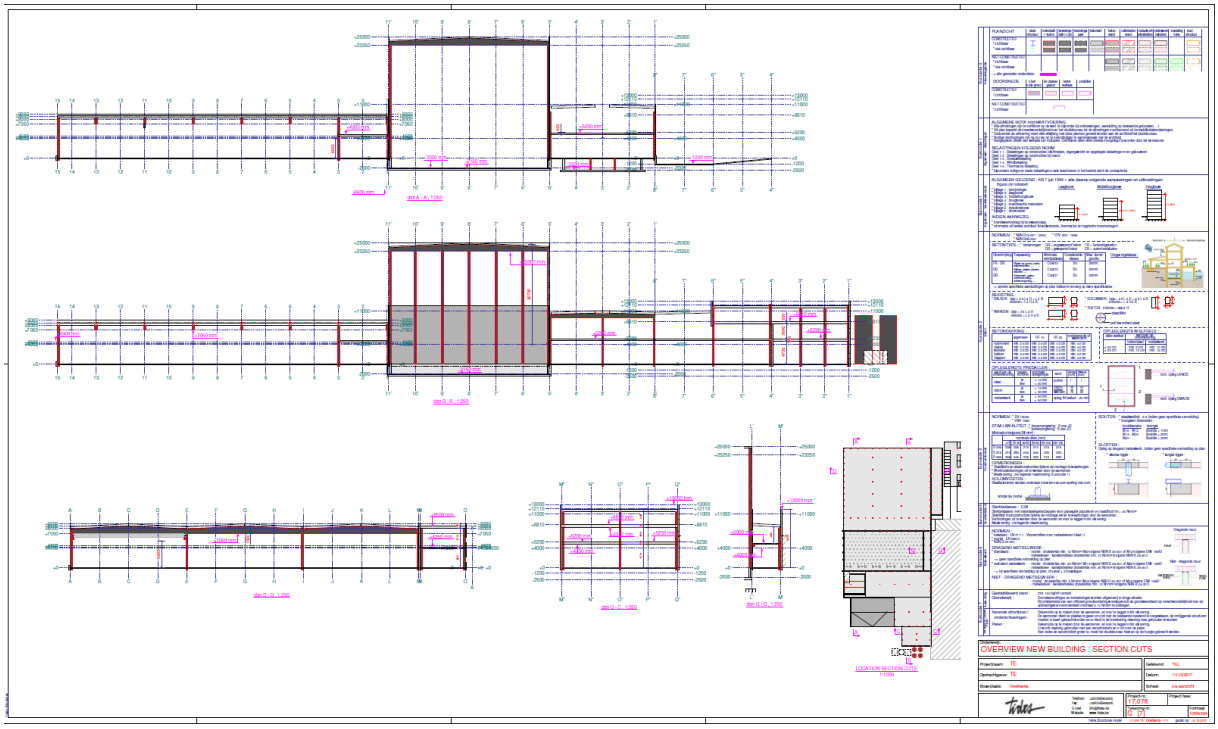
Op basis van het uitgevoerde archeologische onderzoek kon geen 100% zekerheid bekomen worden over de afwezigheid van een archeologische site. Wel werd de verwachting voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen als laag ingeschat en wel om volgende redenen:

In de periode dat de mens leefde als jager-verzamelaar bestaat wel een kans dat de mens hier tijdelijk zijn kampementen heeft opgeslagen. Het plangebied ligt immers op de flank van een beekdal en daarmee wellicht op de grens tussen twee ecosystemen. Dit vormt voor jagers-verzamelaars een aantrekkelijke plek om te bezoeken. Dergelijke resten kunnen goed aanwezig zijn in het plangebied en een losse vondst in de buurt wijst ook op deze mogelijkheid. De conservering van dergelijke resten zal matig zijn, gezien de matig droge tot matig natte conditie van de bodem. De gaafheid is naar verwachting slecht, gezien de inrichting van het overgrote deel van het terrein als fabrieksgronden met gebouwen, parkings en rijstroken.
Na afweging van zowel de goede locatie voor dit type archeologische vindplaatsen met de recente activiteiten op de gronden, moet de archeologische verwachting voor deze periode bijgesteld worden naar laag.
Het landschap is bodemkundig gezien arm en niet zeer geschikt om permanent te bewonen. De verwachting op de aanwezigheid van resten van bewoning uit de landbouwperiodes, vanaf het neolithicum, is dan ook laag. Vondsten in de omgeving uit deze jongere periodes lijken een voorkeur te suggereren voor de beekdalen om te bewonen in deze periodes. Archeologisch onderzoek in de directe omgeving van het plangebied heeft louter 18^{e} eeuwse sporen van bosbouw aangetroffen in de vorm van greppels. Historisch kaartmateriaal bevestigt deze geschiedenis: tot in de jaren ‘60 van de 20^{e} eeuw is het plangebied akker (dit is minder waarschijnlijk) of woeste grond geweest en in de 18^{e} eeuw is het bebost geraakt.
Specifiek voor het plangebied is er dus een lage verwachting naar archeologische vindplaatsen toe die een wetenschappelijke meerwaarde zullen bieden.

1.3 Impactbepaling

Figuur 1. Plannen van de werken (bron: TE Connectivity).

Figuur 2. Doorsnedes door de geplande gebouwen (bron: TE Connectivity).

In het zuiden van de L-vormige zone van het projectgebied staat er een fabrieksgebouw dat in het kader van dit project zal worden afgebroken. Dit af te breken gebouw is zwaar gefundeerd, momenteel loopt er een saneringsproces, er zit vervuiling onder het gebouw. Onder dit gebouw zit geen onderkeldering, maar wel verschillende zware massieven van wellicht ca. 1,5 m diep, en er is een liftput aanwezig. Ten noorden daarvan, in het oost-west georiënteerde deel van de L-vorm, is er

bestaande parking aanwezig. Daaronder zijn er volgens de KLIP-melding die door TE Connectivity aangevraagd werd ook enkele communicatieleidingen aanwezig. Tussenin bevinden zich zones met groenaanleg.
Eens het bestaande fabrieksgebouw afgebroken is, zal er een nieuw, groter fabrieksgebouw opgetrokken worden. In het algemeen zal hiervoor tot ca. 40 à 50 cm diep worden afgegraven. Het gebouw wordt op paalfunderingen gezet: dit zullen schroefpalen zijn die per kolom in paren geplaatst worden met een massief ertussen. De aanzet van het massief zal zich op 0,6 m diep bevinden, de aanzet van de palen op 1,4 m diep. Bij het hoogbouwmagazijn zullen de schroefpalen op een raster van 4 bij 4 m geplaatst worden. Binnen de zone van de nieuwe bebouwing zijn er een drietal zones die dieper zullen worden uitgegraven: het hoogbouw magazijn (uitgraving voorzien tot 2,7 m diep), de locatie van een sprinklertank (uitgraving voorzien tot 3 m diep) en de laadkade net ten zuiden van het gebouw (uitgraving voorzien tot 1,6 m diep).
Daarnaast zal een nieuw parkinggebouw bovenop de bestaande parking geplaatst worden, wat voor 540 parkeerplaatsen zal zorgen. Het parkinggebouw komt ook op schroefpalen en massieven te staan en op het gelijkvloers wordt de bestaande parking heraangelegd. Hiernaast zullen nieuwe kleedkamers gebouwd worden (uitgraving 40 à 50 cm diep).
De inrit voor vrachtwagens zal naar de oostelijke perceelsgrens verplaatst worden. Voor deze omgevingsaanleg wordt er een afgraving voorzien van 50 à 60 cm. Aan deze westelijke perceelsgrens zal er een wadi worden aangelegd die tot 1 à 1,5 m diep zal uitgegraven worden.

Gezien de reeds bestaande verstoring wordt de nieuwe, bijkomende impact naar vindplaatsen van jagers-verzamelaars als klein ingeschat, gezien de kans zéér klein is dat dit type vindplaatsen nog intact aanwezig is. De geplande werkzaamheden zouden wel een impact kunnen hebben naar dieper bewaarde structuren van sporensites uit jongere perioden, maar de archeologische verwachting daarvoor ligt sowieso vrij laag, waardoor de uiteindelijke impact van de geplande werkzaamheden wellicht klein is.

1.4 Waardering van de archeologische site

Na het in overweging nemen van de lage archeologische verwachting in combinatie met de impactbepaling, wordt het potentieel op kennisvermeerdering als laag ingeschat. De kosten die een verder archeologisch onderzoek met zich mee zouden brengen, zijn niet te verantwoorden tegenover de beperkte potentiële wetenschappelijke kennisvermeerdering. Daarom luidt het advies om geen verdere maatregelen te nemen.

2 Programma van maatregelen

Gezien er geen verdere maatregelen voorzien worden, is er geen Programma van Maatregelen nodig.

Ondanks dat er geen verdere maatregelen voorzien zijn, wordt er wel gewezen op de meldingsplicht die geldt bij de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze omschreven wordt in Artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of gebruik van een metaaldetector.